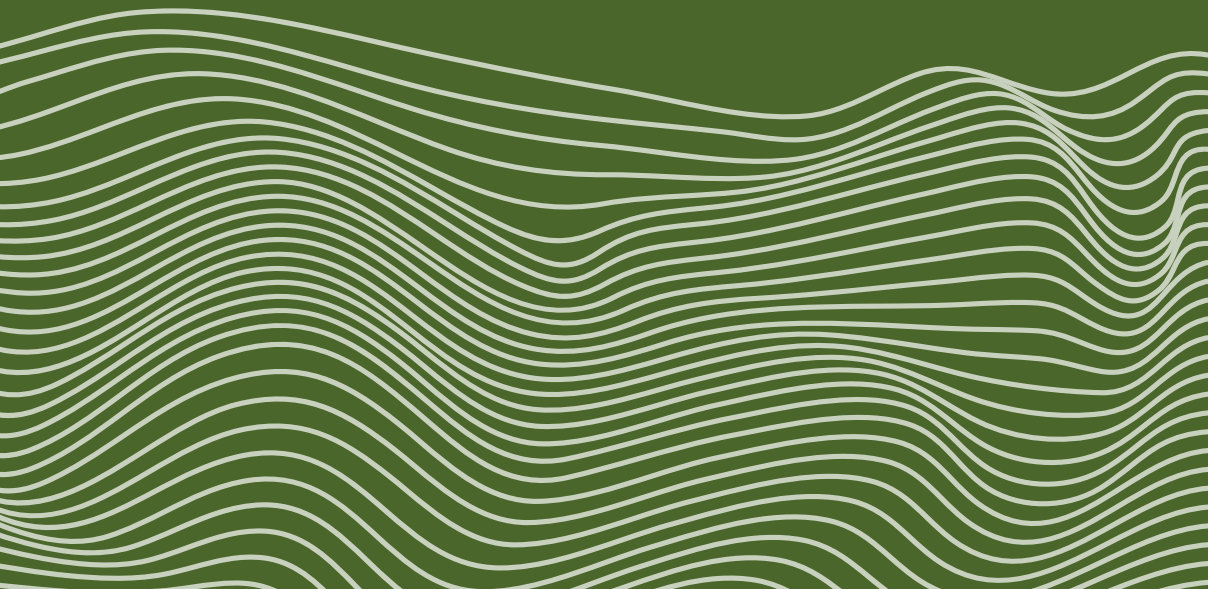

INFO SUD
VODIČ ZA GRAĐANE

ORGANIZACIJA SUDOVA

Ova publikacija je sufinansirana od strane Evropske unije, u okviru projekta *Inicijativa za otvoreno pravosuđe*. Stavovi izraženi u ovoj publikaciji ne odražavaju nužno stavove Evropske komisije.

ŠTA JE SUD?

Sud je državni organ ili institucija kojoj je povjereno vršenje sudske funkcije, rješavanje spornih slučajeva u oblasti građanskog, krivičnog, međunarodnog prava ili nekoj drugoj oblasti u kojoj se mogu javiti sporovi. Sud je, uz to, društvena ustanova koja ima dvostruku ulogu – da pruža zaštitu osnovnih prava i zakonitih interesa građana, ustanova i organizacija, te kao organ političke vlasti, zaštitu društvenog i pravnog poretka koji vlada u državi.

KAKO SE VRŠI SUDSKA VLAST?

Shodno Ustavu Crne Gore, vlast je uređena po načelu podjele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku, pri čemu zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu vlast vrši Vlada, a sudsku sud. Odnos grana vlasti počiva na ravnoteži i međusobnoj kontroli, a ustavnost i zakonitost štiti Ustavni sud Crne Gore.

Sud je samostalan i nezavisan državni organ, a sudi na osnovu Ustava, zakona i potvrđenih i objavljenih međunarodnih ugovora. Krovne institucije sudske vlasti u Crnoj Gori su Sudski savjet i Vrhovni sud Crne Gore, koji je najviši sud u državi.

KOJI SU REDOVNI SUDOVI?

U skladu sa Zakonom o sudovima, sudovi su:
1) sud za prekršaje; 2) Viši sud za prekršaje Crne Gore; 3) osnovni sud; 4) viši sud; 5) privredni sud; 6) Apelacioni sud Crne Gore; 7) Upravni sud Crne Gore; i 8) Vrhovni sud Crne Gore.

PREKRŠAJNI SUDOVI SU:

- 1) Sud za prekršaje u Bijelom Polju, sa odjeljenjima u Beranama, Žabljaku, Plavu, Pljevljima, Rožajama, Kolašinu i Mojkovcu,
- 2) Sud za prekršaje u Budvi, sa odjeljenjima u Baru, Kotoru, Herceg Novom i Ulcinju,
- 3) Sud za prekršaje u Podgorici, sa odjeljenjima u Prijestonici Cetinje, Danilovgradu i Nikšiću.

Sud za prekršaje je nadležan da odlučuje po zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka i zahtjevu za sudsko odlučivanje.

Viši sud za prekršaje je osnovan za teritoriju Crne Gore sa sjedištem u Podgorici. Viši sud za prekršaje odlučuje po žalbama izjavljenim protiv odluka sudova za prekršaje, odlučuje o sukobu

nadležnosti između sudova za prekršaje i vrši i druge poslove propisane zakonom.

OSNOVNI SUDOVI SU:

1) Osnovni sud u Baru, 2) Osnovni sud u Beranama, 3) Osnovni sud u Bijelom Polju, 4) Osnovni sud u Danilovgradu, 5) Osnovni sud u Žabljaku, 6) Osnovni sud u Kolašinu, 7) Osnovni sud u Kotoru, 8) Osnovni sud u Nikšiću, 9) Osnovni sud u Plavu, 10) Osnovni sud u Pljevljima, 11) Osnovni sud u Podgorici, 12) Osnovni sud u Rožajama, 13) Osnovni sud u Ulcinju, 14) Osnovni sud u Herceg Novom, 15) Osnovni sud u Cetinju.

Osnovni sud je, u krivičnim predmetima, nadležan za krivična djela za koja je zakonom propisana novčana kazna ili kazna zatvora do 10 godina. Osnovni sud sudi u građanskim predmetima u sporovima iz imovinskih, bračnih, porodičnih, ličnopravnih, autorskih, radnopravnih i drugih odnosa.

VIŠI SUDOVI SU:

Viši sud u Bijelom Polju i Viši sud u Podgorici.

Viši sud u prvom stepenu sudi u krivičnom postupku o krivičnim djelima za koja je propisana kazna zatvora preko 10 godina, o krivičnim djelima koja zakon taksativno nabraja, o krivičnim djelima organizovanog kriminala, o krivičnim djelima sa elementima korupcije, i o krivičnim djelima za koja je posebnim zakonom određena nadležnost Višeg suda. Viši sud sprovođi postupak utvrđivanja pretpostavki po zahtjevu za izdavanje okrivljenih i osuđenih lica, kao i postupak priznanja i izvršavanja stranih sudskih odluka u krivičnim stvarima. Viši sud u drugom stepenu odlučuje o žalbama protiv odluka osnovnih sudova. Viši sud van suđenja rješava sukobe nadležnosti između osnovnih sudova na svom području.

- *PRIVREDNI SUD CRNE GORE* sudi u prvom stepenu u sporovima iz privrednopravnih odnosa između privrednih društava, kao i preduzetnika i svih drugih pravnih lica. Privredni sud sudi i povodom registracije privrednih subjekata i u sporovima iz odnosa na koje se primenjuje statusno (kompanijsko) pravo; povodom prinudnog poravnjanja, te stečaja i likvidacije privrednih subjekata;

povodom autorskih prava i prava industrijske svojine; radi smetanja državine između stranaka; povodom narušavanja konkurencije, zloupotrebe monopolskog i dominantnog položaja na tržištu i zaključenja monopolističkih sporazuma.

- *APELACIONI SUD CRNE GORE* je osnovan za teritoriju Crne Gore, sa sjedištem u Podgorici. Apelacioni sud je nadležan da odlučuje o žalbama protiv prvostepenih odluka viših sudova i žalbama protiv odluka privrednog suda, da rješava sukobe nadležnosti između osnovnih sudova sa područja različitih viših sudova, između osnovnih i viših sudova, između viših sudova i da vrši i druge poslove određene zakonom.
- *UPRAVNI SUD CRNE GORE* je, takođe, osnovan za čitavu teritoriju Crne Gore, sa sjedištem u Podgorici. On odlučuje u upravnom sporu o zakonitosti upravnih akata i zakonitosti drugih pojedinačnih akata kada je to zakonom određeno, o vanrednim pravnim lijekovima protiv pravosnažnih rješenja u prekršajnom postupku i vrši druge poslove određene zakonom.

• *VRHOVNI SUD CRNE GORE* je najviši sud u državi sa sjedištem u Podgorici. Vrhovni sud je nadležan da odlučuje u trećem stepenu, da odlučuje o vanrednim pravnim lijekovima protiv odluka sudova u Crnoj Gori, protiv odluka svoga vijeća, da odlučuje o prenošenju mjesne nadležnosti, rješava sukobe nadležnosti između sudova raznih vrsta na teritoriji Crne Gore, i vrši i druge poslove određene zakonom.

Vrhovni sud, uz navedeno, ima najznačajniju ulogu u oblasti pravne sigurnosti, jer utvrđuje načelne pravne stavove i načelna pravna mišljenja, te razmatra pitanja u vezi sa radom sudova, primjenom zakona i drugih propisa i vršenjem sudske vlasti, o čemu, kad sud to ocijeni potrebnim, obavještava Skupštinu Crne Gore. Ove radnje Vrhovni sud Crne Gore sprovodi u Opštoj sjednici. Uz to, Vrhovni sud Crne Gore u Opštoj sjednici predlaže kandidata za izbor predsjednika Vrhovnog suda CG, daje predlog za utvrđivanje prestanka funkcije, disciplinske odgovornosti i razrješenja predsjednika Vrhovnog suda i daje mišljenje o kandidatima za sudije Vrhovnog suda.

Postoji još jedna forma u kojoj se odvija rad u Vrhovnom sudu Crne Gore, a to je Proširena sjednica, koju čini Opšta sjednica Vrhovnog suda, kao i predsjednici Apelacionog suda, Upravnog suda i viših sudova.

ŠTA JE USTAVNI SUD?

Ustavni sud Crne Gore ne spada u redovne sudove. Ustavni sud prati ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti. O uočenim pojavama neustavnosti i nezakonitosti Ustavni sud obavještava Skupštinu Crne Gore.

